

آندومتر یوز

شرح بیماری

آندومتر یوز عبارت است از اختلالی که در آن بافت مشابه پوشش داخلی رحم (آندومتر) در نقاطی غیرمعمول در قسمت پایینی شکم ظاهر شود. این بافت ممکن است روی سطح تخمدان؛ پشت رحم و در حفره لگنی؛ روی دیواره روده؛ و ندرتاً در نقاطی دورتر به وجود آید. آندومتر یوز به چهار مرحله محدود، خفیف، متوسط، و شدید تقسیم میشود که بیانگر محل قرارگیری و شدت اختلال هستند. این اختلال میتواند در هر سنی از بلوغ تا یائسگی رخ دهد اما در سنین ۲۰-۳۰ سالگی بیشتر دیده میشود.

علائم شایع

علائم زیر ممکن است به طور ناگهانی ظاهر شوند یا طی چندین سال به وجود آیند:

درد لگنی فزاینده به هنگام عادت ماهانه، خصوصاً روزهای آخر گاهی درد لگنی ممکن است در هر زمانی رخ دهد.

درد به هنگام مقاربت جنسی

لکهبینی قبل از عادت ماهانه

گاهی وجود خون در ادرار یا مدفوع

کمر درد؛ درد همراه با انقباضات روده‌ای

نازایی

علل

ناشناخته هستند، اما پزشکان نظریه زیر را بیشتر از بقیه قبول دارند؛ معمولاً در هنگام تخمگذاری، پوشش داخلی رحم (آندومتر) ضخیم شده تا آماده کاشته شدن تخم لقاح یافته باشد. اگر این اتفاق نیافتد، بافت پوشش داخلی رحم کهنه شده و در خونریزی عادت ماهانه از بدن خارج میشود و در بعضی از موارد، این بافت تخریبشده تجمع یافته و از راه لوله های رحمی به درون حفره لگن میروند. بافت در اینجا آزادانه غوطه‌ور میشود و خود را به سایر بافتها می چسباند و در هر ماه رشد کرده و به سایر نقاط هم گسترش مییابد. رشد بافت آندومتر بر روی احشای لگنی ممکن است باعث چسبیدن احشاء به یکدیگر شود و به این ترتیب درد و سایر علائم ظاهر خواهند شد.

عوامل تشدید کننده بیماری

خانمهایی که حامله نمیشوند یا حاملگی را به تعویق میاندازند.

سابقه خانوادگی آندومتر یوز

تنگ یا بسته شدن گردن رحم (مسیر خروجی بافت

تخریبی و خون)

پیشگیری

اقدام خاصی برای پیشگیری نمیتوان انجام داد. تنها میتوان با تشخیص زودهنگام و درمان مناسب از گسترش آندومتر یوز جلوگیری کرد.

عواقب مورد انتظار

بدون درمان، آندومتر یوز تدریجاً شدید میشود. اما پس از یائسگی، به علت کاهش تولید استروژن، تدریجاً پُرسرفت میکند.

علائم را میتوان با دارو تخفیف داد و گاهی این بیماری با جراحی قابل معالجه است.

در خانمهایی که شدت بیماری در آنها زیاد است، موفقیت درمان کمتر است.

عوارض احتمالی

نازایی به علت کاشته شدن بافت در لوله‌های رحمی و تنگ شدن آنها درد ناتوانکننده اما این درد هیچگاه نشانهای از تهدید زندگی نیست.

مشکلات ادراری و اجابت مزاج

چسبندگی احشای لگنی

عود آندومتر یوز پس از جراحی

وجود بافت کاشته شده روی تخمدان میتواند باعث ایجاد کیستهای بزرگ و توده‌های لگنی به نام آندومتر یوما شود.

درمان

امکان دارد تشخیص این اختلال دشوار و نیازمند معاینات مکرر یا اقدامات جراحی تشخیصی مثل لاپاروسکوپي باشد. در لاپاروسکوپي، با ایجاد منفذی از روی شکم، وسیله‌های باریک که نوک آن منبع نور قرار دارد به درون حفره شکم فرستاده شده و احشای شکمی و لگنی بررسی میشوند. عکسبرداری از قست پایینی روده‌ها با اشعه ایکس (همراه با تنقیه باریک برای بهتر دیدن روده‌ها) ممکن است در رسیدن به تشخیص کمک کننده باشد.

- درمان برحسب مرحله بیماری، سن بیمار، و تصمیم به بچه‌دار شدن یا نشدن متفاوت است.

- اگر بچه میخواهید، هرچه زودتر به فکر حاملگی باشید. حاملگی ممکن است بیماری را مقداری تخفیف هم بدهد. توجه داشته باشید که به تعویق انداختن حاملگی ممکن است به نازایی بیانجامد.

آندومتریوز

ENDOMETRIOSIS

تهیه و تنظیم:

دایره آموزش بیمارستان بانک ملی ایران

۱۳۹۳

رژیم غذایی

از خوردن کافئین اجتناب کنید زیرا به نظر می‌رسد درد را در بعضی از خانمها بدتر کند.

در چه شرایطی باید به پزشک مراجعه نمود؟

- اگر شما یا یکی از اعضای خانواده تان علائم آندومتریوز را دارید. اگر یکی از موارد زیر هنگام درمان رخ دهد:
- درد غیر قابل تحمل
- خونریزی غیرمعمول یا زیاد
- اگر دچار علائم جدید و غیرقابل توجه شده اید. داروهای مورد استفاده در درمان ممکن است عوارض جانبی به همراه داشته باشند.
- اگر پس از درمان، علائم مجدداً ظاهر شوند.

- به جای تامپون از نوارهای بهداشتی استفاده کنید. تامپون ممکن است احتمال جریان پسگرد خون و بافت تخریبی و ورود آن به حفره شکم و لگن را بیشتر کند.

- برای تخفیف درد از گرما استفاده کنید. یک صفحه گرمکننده یا شیشه آب داغ را روی شکم یا کمر قرار دهید، یا حمام آب گرم بگیرید تا عضلات شل شوند و ناراحتی تخفیف یابد.
- امکان دارد برای حذف بافت کاشته شده از جراحی با لیزر یا منعقد ساختن بافت با جریان الکتریکی استفاده شود.
- جراحی برای برداشتن بافتهای کاشته شده، یا درآوردن رحم، لولههای رحمی و تخمدانها در خانمهایی که دیگر نمیخواهند حامله شوند.

داروها

میتوان از داروهای ضد التهابی غیراستروئیدی برای رفع درد خفیف استفاده کرد.

امکان دارد داروهای ضد درد قویتری تجویز شوند.

داروهای رایجی که برای درمان آندومتریوز با مهار کار تخمدان تجویز میشوند عبارتند از قرصهای جلوگیری از حاملگی، داروهای پروژسترونی، دانازول و هورمون آزاد کننده گنادوتروپینها.

فعالیت در زمان ابتلا به این بیماری

ورزش، حتی راه رفتن، درد را تخفیف داده و سطح استروژن

را کاهش میدهد که این ممکن است باعث کند شدن رشد آندومتریوز شود.

پس از جراحی نیاز است تا فعالیت در زمان ابتلا به این بیماری

مقداری محدود شود.

آدرس: تهران، خیابان فردوسی، محوطه ادارات مرکزی بانک ملی ایران، بیمارستان بانک ملی

تلفن: ۰۲۱-۶۱۴۲۳۷۱۰

www.bmihospital.ir